

Eyjafjöll

1. *Wat is taalpurisme?*

d. De opvatting dat woorden uit andere talen niet in de taal moeten worden overgenomen.

Taalpurisme komt in veel talen voor. Ook in Nederland zijn verschillende stichtingen actief om de invloed van (vooral) het Engels in het Nederlands te beperken. De IJslandse taalpuristische beweging houdt zich vooral bezig met het vervangen van buitenlandse leenwoorden door het smeden van nieuwe woorden op basis van Oudnoorse wortels. Het woord *sími* betekende in het Oudijlands 'draad' en heeft de nieuwe betekenis van 'telefoon'.

<http://nl.wikipedia.org/wiki/IJslands>

<http://educatie-en-school.infonu.nl/taal/54369-taalpurisme-op-ijsland.html>

Belgische talen

2. *Welke andere taal is een officiële taal in België?*

a. Duits.

België bestaat uit drie gemeenschappen: de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige Gemeenschap. Het is tevens verdeeld in drie gewesten: het Vlaams Gewest waar de Nederlandstaligen wonen, het Waals Gewest met Franstaligen en Duitstaligen en het tweetalige Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waar het Nederlands en het Frans wettelijk gelijkwaardig zijn. Zestig procent van de Belgen is Nederlandstalig, veertig procent is Franstalig, 74.000 Belgen spreken Duits als moedertaal.

http://www.mo.be/index.php?id=63&tx_uwnews_pi2%5Bart_id%5D=25725&cHash=06e4530862

Alweer een taalprijs!

3. *Wat valt er NIET onder spreekstijl?*

c. Het stellen van veel vragen.

Bij de Thorbeckeprijs kijken ze naar de beste retoriek (de manier waarop je een standpunt verdedigt), debatstijl (fel of juist rustig) en presentatie van een politicus. Of iemand veel vragen stelt, maakt dus niet zo veel uit. Eerdere winnaars waren o.a. Joost Eerdmans en André Rouvoet.

<http://www.destentor.nl/algemeen/binnenland/6539559/Femke-Halsema-wint-Thorbeckeprijs.ece>

Waarom eigenlijk?

4. *Wat maakt het voor een computer moeilijk om deze vraag te beantwoorden?*

d. Het is niet duidelijk waarnaar gevraagd wordt.

Voor computers is het heel ingewikkeld om een waarom-vraag te beantwoorden omdat het bijbehorende antwoord vaak veel langer is dan het antwoord op een wie- of wat-vraag en ook is het niet altijd duidelijk waar een waarom-vraag precies naar vraagt. Zo vraagt een wie-vraag altijd naar een persoon, maar een waarom-vraag kan ook vragen naar de motivatie van een persoon: waarom nam Agnes Kant ontslag? Of naar een oorzaak: waarom viel het kabinet-Balkenende IV?

<http://www.kennislink.nl/publicaties/waaromvragen-makkelijk-voor-mensen-maar-moeilijk-voor-computers>

Op school spreek je schooltaal

5. *Hoe kunnen kinderen beter voorbereid worden?*

d. Ouders moeten minder kinderachtig tegen hun kinderen praten.

Volgens de studie wordt er al vroeg een goede basis voor schooltaal gelegd als ouders hun kinderen als volwaardige gesprekspartners beschouwen. Dat zorgt ervoor dat kinderen instructies beter begrijpen en ook op een efficiëntere manier hun kennis kunnen tonen. Verder bleek dat er al vroeg grote verschillen tussen kinderen zijn, die sterk samenhangen met de mate waarin thuis wordt voorgelezen, verhalen worden verteld en gesprekken worden gevoerd.

<http://www.nu.nl/wetenschap/2230458/serieus-praten-goed-taalkennis-kinderen.html>

<http://www.uva.nl/actueel/agenda.cfm/0F5884DD-5717-4DFF-B4D48905357E3B05>

Verdwijnende woorden

6. *Welk woord kan weggelaten worden?*

c. Ik.

In het Italiaans en het Spaans kan het voornaamwoord weggelaten worden en is het doodnormaal om te zeggen 'Ga vandaag naar school'; de precieze vorm van het werkwoord 'gaan' geeft in die talen al genoeg informatie over wie er naar het feest gaat: ik, jij, hij/zij, wij, jullie of zij. In het Nederlands is dat zeker niet het geval. Bekijk bijvoorbeeld 'Gaan naar het feest.' Gaan wij, jullie of zij dan naar het feest?

http://extra.volkskrant.nl/opinie/artikel/show/id/5627/Wen_maar_vast_aan

http://nl.wikipedia.org/wiki/Pro-drop_taal

Stoere stem

7. *Wat maakt mannelijke spraak zo aantrekkelijk?*

b. Het is monotoon.

Het zijn dus niet de melodieuze talen, zoals het Italiaans, waar vrouwen voor vallen. Het grote effect van een monotone stem zou vooral te maken hebben met het feit dat deze wordt geassocieerd met kracht, macht en zelfvertrouwen. Volgens de onderzoekers zou dit ook verklaren waarom mannen als George Clooney en Clint Eastwood zo aantrekkelijk gevonden worden.

<http://www.kennislink.nl/publicaties/mag-het-eeen-toontje-lager?>

150 jaar Max Havelaar

8. *Wat betekent deze naam?*

d. Ik heb veel leed gedragen.

Het pseudoniem Multatuli is Latijn voor 'Ik heb veel (leed) gedragen' (*multa tuli*) en ook een verwijzing naar een beroemde passage uit de *Tristia* van Ovidius. Douwes Dekker schreef ook toneelstukken en omdat hij zijn eigen naam liever niet op affiches wilde hebben ('daar men in Holland, dom genoeg, dikwijls een vooroordeel heeft tegen mensen die frivole dingen schrijven') koos hij voor een pseudoniem.

<http://www.kennislink.nl/publicaties/150-jaar-max-havelaar>

http://nl.wikipedia.org/wiki/Eduard_Douwes_Dekker

Partners

DE taal STUDIO

De Praktijk
natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Meertens Instituut

INL
INSTITUUT VOOR NEDERLANDSE LEXICOLOGIE

Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen

studereninleiden.nl

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.